

ประโยค ๑-๒
 แปล มครเป็นไทย
 สอบ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

แปล โดยพยัญชนะ

๑. อตีเต กิรายสุมา มหากปฺปิโน ปทุมุตตรพุทฺธสฺส ปาทุมูเล
 กตาทินิหารโ สํสारे สํสรนฺโต พาราณสีโต อวิหฺวเร เอกสฺมี เปสการคาม
 เชฏฺจกเปสกาโร หุตฺวา นิพฺพตฺติ ฯ ตทา สหสฺสมตฺตา ปจฺเจกพฺพุธา
 อฏฺฐ มาเส หิมวฺนฺเต วสิตฺวา วสฺสึเก จตฺตาโร มาเส ชนปฺเท วสนฺติ ฯ
 เต เอกวารํ พาราณสียา อวิหฺวเร โอตฺริตฺวา "เสนาสนกรณตฺถาย หตฺถกมฺมํ
 ยาจถาติ รณฺโณ สนฺติกํ อฏฺฐ ปจฺเจกพฺพุเช ปหิณฺสีสุ ฯ ตทา ปน รณฺโณ
 วปฺปมฺจคฺคกาโล โหติ ฯ โส "ปจฺเจกพฺพุธา กิราคตาติ สุตฺวา นิภฺขมิตฺวา
 อาคตการณํ ปุจฺฉิตฺวา "อชฺช ฆนฺเต โอกาโส นตฺถิ, เสว อมฺหากํ
 วปฺปมฺจคฺคํ, ตตฺถยทิวเส กริสฺสสามิตฺติ วตฺวา ปจฺเจกพฺพุเช อนิมนฺเตตฺตวาว
 ปาวีสี ฯ ปจฺเจกพฺพุธา "อณฺณํ คามํ ปวีสีสฺสามาติ ปกฺกมฺมีสุ ฯ ตสฺมี ขณ
 เชฏฺจกเปสการสฺส ภริยา เกนจิทฺเว กรณฺเยน พาราณสี คจฺฉนฺติ เต
 ปจฺเจกพฺพุเช ทิสฺวา วนฺทิตฺวา ปุจฺฉิตฺวา อาทิตฺโต ปฏฺฐาย ตํ ปวตฺตี
 สุตฺวา สทฺธา ปณฺณาสมฺปนฺนา อิตฺถิ "เสว ฆนฺเต อมฺหากํ ภิกฺขํ
 คณฺหถาติ นิมนฺเตสี ฯ "พหฺกกา มยํ ภิกิณฺตี ฯ "กิตฺตกา ฆนฺเตติ ฯ
 "สหสฺสมตฺตา ภิกิณฺตี "ฆนฺเต อิมสฺมี คามे สหสฺสมตฺตา วสฺมิหา,
 เอเกโก เอกกสฺส ภิกฺขํ ทสฺสตี, ภิกฺขํ อธิวาเสถ, อหเมว ตุมฺหากํ
 วสนฺนฺฐานํปี การาเปสฺสามิตฺติ อาห ฯ ปจฺเจกพฺพุธา อธิวาเสยฺสุ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. สาคามํ ปวีสิตฺวา อุกฺโขเสสฺสึ "อหํ สหสฺสมตฺเต ปจฺเจกพุทฺเฑ
 ทิสฺวา นิมฺนุเตสฺสึ, อยฺยานํ นิสฺสิทนญฺจานํ สํวิทฺถ, ยากฺกตฺตาทีนึ
 สมฺปาเทธาติ, คามมฺหุเฒ มณฺฑปํ การฺยาเปตฺวา อาสนานิ ปณฺญาเปตฺวา
 ปุณฺทิวเส ปจฺเจกพุทฺเฑ นิสฺสิทาเปตฺวา ปณฺเฑน โภชเนน ปรีวีสิตฺวา
 ภคฺตกิจฺจาวสานเณ ตสฺมึ คามे สพุพา อิตฺถิโย อาทาย ตาหิ สทฺธิ
 ปจฺเจกพุทฺเฑ วนฺทิตฺวา เตมาสํ วสนตฺถาย ปฏฺิณฺณํ คเหตุวา ปุณฺ คาม
 อุกฺโขเสสฺสึ "อมฺมตฺตา เอเกกฺกุลโต เอเกโก ปรีโส วาสีอาทีนึ คเหตุวา
 อรณฺณํ ปวีสิตฺวา ทพฺพสมฺภารे อหริตฺวา อยฺยานํ วสนญฺจานํ กโรตฺติฯ
 คามวาสีโน ตสฺสา วจเน จตฺวา เอเกโก เอเกกํ กตฺวา สทฺธิ
 รตฺติญฺจานทิวาญฺจานเหิ ปณฺณสาลาสหสฺสํ การตฺวา อตฺตโน อตฺตโน
 ปณฺณสาลายํ วสฺสูปคเต ปจฺเจกพุทฺเฑ "อหํ สกฺกจฺจํ อฺปฺภุจฺหิสฺสามิ, อหํ
 สกฺกจฺจํ อฺปฺภุจฺหิสฺสามิตฺติ อฺปฺภุจฺหึสุฯ วสฺสํ วุตฺถกาเล "อตฺตโน อตฺตโน
 ปณฺณสาลาย วสฺสํ วุตฺถานํ ปจฺเจกพุทฺธานํ จีวรสาญฺเเก สขฺเขธาติ
 สมฺปาเปตฺวา เอเกกสฺส สหสฺสมตฺถํ จีวรํ ทาเปตีฯ ปจฺเจกพุทฺธา วุตฺถวสฺสา
 อนุโมทนํ กตฺวา ปกฺกมึสุฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑-๒

แปล มคอเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ได้ยินว่า ในกาลอันเป็นไปล่วงแล้ว อ. พระมหากัปปินะ ผู้มีอายุ เป็นผู้มีอิทธิฤทธิ์อันกระทำแล้ว ณ ที่ใกล้แห่งพระบาท ของพระพุทธเจ้า พระนามว่าปทุมุตตระ เป็น ท่องเที่ยวไปอยู่ในสงสาร เป็นช่างหูกผู้เจริญที่สุด เป็น บังเกิดแล้ว ในหมู่บ้านของช่างหูกแห่งหนึ่ง ในที่อันไม่ไกล แต่พระนคร ชื่อว่าพาราณสี ฯ ในกาลนั้น อ. พระปัจเจกพุทธเจ้า ท. ผู้มีพินหนึ่งเป็นประมาณ อยู่แล้ว ในป่าชื่อว่าหิมพานต์ สิ้นเดือน ท. แปล ย่อมอยู่ในชนบท สิ้นเดือน ท. สิ้น อันมิในฤดูฝน ฯ อ. พระปัจเจกพุทธเจ้า ท. เหล่านั้น หยั่งลงแล้ว ในที่อันไม่ไกล จากพระนครชื่อว่าพาราณสี สิ้นวาระหนึ่ง ส่งไปแล้ว ซึ่งพระปัจเจกพุทธเจ้า ท. แปล ผู้สำนัก ของพระราชา ด้วยคำว่า อ. ท่าน ท. จงขอ ซึ่งหัตถกรรม เพื่อประโยชน์ แก่อันกระทำซึ่งเสนาสนะ ดังนี้ ฯ ก็ อ.กาลนั้น เป็นกาลเป็นที่กระทำซึ่งมงคล ในเพราะการหว่าน ของพระราชา ย่อมเป็น* ฯ อ. พระราชานั้น ทรงสดับแล้ว ว่า ได้ยินว่า อ. พระปัจเจกพุทธเจ้า ท. มาแล้ว ดังนี้ เสด็จออกแล้ว ตรัสถาม แล้ว ซึ่งเหตุแห่งพระปัจเจกพุทธเจ้า ท. มาแล้ว ตรัสแล้วว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ. โอกาส ย่อมไม่มี ในวันนี้ อ. มงคลในเพราะการหว่าน ของเรา ท. ย่อมมี ในวันพรุ่งนี้ อ. เรา จักกระทำ ในวันที่สาม ดังนี้ ไม่นิมนตแล้วเทียว ซึ่งพระ ปัจเจกพุทธเจ้า ท. ได้เสด็จ เข้าไปแล้ว ฯ อ. พระปัจเจกพุทธเจ้า ท. ปรีชากัน แล้วว่า อ. เรา ท. จักเข้าไป สู่หมู่บ้านอื่น ดังนี้ หลีกไปแล้ว ฯ ในขณะนั้น อ. ภรรยา ของช่างหูกผู้เจริญที่สุด ไปอยู่ สู่พระนครชื่อว่าพาราณสี ด้วยกิจอันตน พึ่งกระทำ บางอย่างนั้นเทียว เห็นแล้ว ซึ่งพระปัจเจกพุทธเจ้า ท. เหล่านั้น ไหว้แล้ว ถามแล้ว ฟังแล้ว ซึ่งเรื่องอันเป็นไปทั่วนั้น จำเดิมแต่ต้น เป็นหญิงผู้มี ศรัทธา ผู้ถึงพร้อมแล้วด้วยปัญญา เป็น นิมนตแล้วว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ. ท่าน ท. ของจรับ ซึ่งภิกษา ของดิฉัน ท. ในวันพรุ่งนี้ ดังนี้ ฯ อ. พระปัจเจก พุทธเจ้า ท. เหล่านั้น กล่าวแล้วว่า คุณ่อน้องหญิง อ. เรา ท. เป็นผู้มาก ย่อมเป็น ดังนี้ ฯ อ. หญิงนั้น ถามแล้วว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ. ท่าน ท. เป็นผู้มั่งมีประมาณ

* ก็ อ. กาลเป็นที่เป็นการกระทำซึ่งมงคลในเพราะการหว่าน ของพระราชา ย่อมมี ในกาลนั้น ฯ

เท่าไร ย่อมเป็น ดังนี้ ฯ อ. พระปัจเจกพุทธเจ้า ท. กล่าวแล้วว่า คู่ก่อนน้องหญิง
 อ. เรา ท. เป็นผู้มีพินหนึ่ง เป็นประมาธ ย่อมเป็น ดังนี้ ฯ อ. หญิงนั้น กล่าว
 แล้วว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ. ดิฉัน ท. เป็นผู้มีพินหนึ่งเป็นประมาธ เป็น อยู่แล้ว
 ในหมู่บ้านนี้ อ. บุคคล คนหนึ่งๆ จักวาย ซึ่งภิกษา แก่พระผู้เป็นเจ้ารูปหนึ่งๆ
 อ. ท่าน ท. ยังภิกษา จงให้อยู่ทับ อ. ดิฉันนั้นเทียว จักยังบุคคลให้กระทำ แม้ซึ่งที่
 เป็นที่อยู่ เพื่อท่าน ท. ดังนี้ ฯ อ. พระปัจเจกพุทธเจ้า ท. ยังคำนิมนต์ให้อยู่ทับ
 แล้ว ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ภรรยาหัวหน้าช่างหูกนั้นเข้าไปยังหมู่บ้าน ป่าวร้องว่า เราเห็น
 พระปัจเจกพุทธเจ้าประมาธพินองค์ จึงนิมนต์ไว้แล้ว ท่านทั้งหลายจงจัดแจง
 ที่นั่งแก่พระผู้เป็นเจ้าทั้งหลาย จงเตรียมอาหารทั้งหลายมีข้าวต้มและข้าวสวย
 เป็นต้น แต่พระผู้เป็นเจ้าทั้งหลายเถิด ดังนี้แล้ว ให้สร้างปะรำในท่ามกลาง
 หมู่บ้าน ปูอาสนะไว้ ในวันรุ่งขึ้น นิมนต์พระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลายให้นั่ง
 อังคาศดด้วยโภชนะอันประณีต ในเวลาเสร็จภักตกิจ พาหญิงทั้งหมดในหมู่บ้าน
 นั้นไป ใ้หัวพระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลายพร้อมกับหญิงเหล่านั้น รับเอาปฏิญญา
 เพื่อประโยชน์แก่การอยู่ตลอดสามเดือน ป่าวร้องในหมู่บ้านอีกว่า พ่อแม่ทั้งหลาย
 บุรุษแต่ละคน จากแต่ละตระกูล จงถือเอาเครื่องมือมีดเป็นต้นเข้าไปป่า นำเอา
 ทัพพสัมภาระมาสร้างที่อยู่สำหรับพระผู้เป็นเจ้าทั้งหลาย ฯ พวกชาวบ้านดำรง
 อยู่ในถ้อยคำของนางแล้ว คนแต่ละคน ทำที่อยู่คนละหลัง แล้วให้สร้าง
 บรรณศาลาพันหลัง พร้อมกับที่พักกลางคืนและที่พักกลางวัน แล้วอุปัฏฐาก
 พระปัจเจกพุทธเจ้าผู้เข้าจำพรรษาในบรรณศาลาของตน ๆ ด้วยตั้งใจว่า เราจัก
 อุปัฏฐากโดยเคารพ เราจักอุปัฏฐาก โดยเคารพ ฯ ในเวลาอยู่จำพรรษาแล้ว
 นางชักชวนว่า ท่านทั้งหลายจงเตรียมผ้าเพื่อจีวร (ถวาย) แต่พระปัจเจกพุทธเจ้า
 ทั้งหลายผู้อยู่จำพรรษาในบรรณศาลาของตนๆ เถิด แล้วให้ถวายจีวรมีค่าพินหนึ่ง
 แก่พระปัจเจกพุทธเจ้าองค์หนึ่งๆ ฯ พระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลาย อยู่จำพรรษาแล้ว
 กระทำอนุโมทนาแล้วหลีกไป ฯ

พระราชปริยัติกวี สมมาปณโณ วัดปากน้ำ

แปล

สนามหลวงแผนกบาลี

ตรวจแก้.